

13/4/2021

Παρεμβάσεις και καταληκτική ομιλία του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, Αλέξη Τσίπρα, κατά τη ζωντανή διαδικτυακή εκδήλωση «Οικονομία – Ανάπτυξη – Κοινωνική Συνοχή - Ο δρόμος της επανεκκίνησης»

Ένα μικρό σχόλιο να κάνω γιατί δεν θέλω να μονοπωλώ τη συζήτηση, να πω δυο πράγματα.

Πρώτον, ορθώς έθεσε το θέμα ο κ. Καββαθάς ότι σε αυτή τη φάση δεν είμαστε όπως στα χρόνια των Μνημονίων που ήμασταν το μαύρο πρόβατο. Εδώ είναι μια κατάσταση που αφορά και την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση, όλες τις χώρες που περνάνε αυτή την κρίση οι οικονομίες όλων σταμάτησαν εξ ανάγκης.

Εντούτοις, πρέπει να πούμε πρώτον ότι δεν βιώνουμε με τον ίδιο τρόπο την κρίση, όχι μόνο διότι η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες στηρίχθηκε πολύ πιο γενναιόδωρα από ό,τι έχει στηριχθεί στην Ελλάδα. Ειδικά, αφού κάνατε τη σύγκριση με τη Γερμανία, θα ξέρετε πάρα πολύ καλά ότι επιδοτήθηκε για παράδειγμα η εστίαση και το λιανικό εμπόριο για όλη την περίοδο των εορτών, που είναι πολύ κρίσιμη περίοδος για την αγορά τους, με το 60% του τζίρου του '19. Όχι με το 6%. Υπάρχει μεγάλη διαφορά.

Από την άλλη μεριά όμως, μια μεγάλη διαφορά είναι ότι εμείς δεν έχουμε λίπος να κάψουμε. Ότι εμείς ξεκινάμε από ένα σημείο ανεργίας που είναι ήδη στο 18-19% πριν ξεκινήσει η πανδημία. Πράγμα το οποίο δεν ισχύει στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Στο ερώτημά σας όμως αυτό καθαυτό να απαντήσω ότι βεβαίως και πρέπει να υπάρξει ένας συντονισμός και με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες για να διεκδικηθούν λύσεις που θα γίνουν αποδεκτές από το ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Αναφέρθηκε ότι μια σειρά από διεθνείς Οργανισμοί που είχαν συνηθίσει να κρατάνε μαστίγιο -κυρίως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο αλλά λιγότερο ΟΟΣΑ-, πλέον λένε ότι η ελάφρυνση είναι μονόδρομος. Ο πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής

Τράπεζας, πρωθυπουργός της Ιταλίας σήμερα, πριν γίνει πρωθυπουργός, από την αρχή της κρίσης ανέφερε αυτές τις out of the box λύσεις. Λύσεις που δεν θα μπορούσαν να αποτελούν ούτε καν αντικείμενο συζήτησης πριν από λίγα χρόνια, ως ενδεδειγμένες λύσεις.

Κι εγώ θα έλεγα ότι εδώ πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι βρισκόμαστε σε μια συνθήκη ιδιαίτερη σε όλη την Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο. Βλέπουμε πως θα αντιμετωπίζει για παράδειγμα η κυβέρνηση Μπάιντεν αυτή την ιδιαίτερη συνθήκη. Πρέπει και η Ευρώπη να κατευθυνθεί σε τέτοιες λύσεις. Και η Ελλάδα πρέπει να διεκδικήσει και έχει τις δυνατότητες, γιατί έχει ένα παράθυρο ευκαιρίας να έχει μια πιο γενναιόδωρη στάση απέναντι στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα που είναι η ραχοκοκαλιά της πραγματικής οικονομίας.

Καίριες οι παρεμβάσεις που έκανε, νομίζω, η κ. Κατσέλη. Δεν έμεινε μόνο στον τίτλο της συζήτησης. Έβαλε και μια σειρά από κρίσιμες θεματικές που αφορούν ένα οριστικό σχέδιο για την επανεκκίνηση της οικονομίας και έβαλε και θέματα διλημάτων και συγκρούσεων.

Το κρίσιμο κατά την άποψή μου, έχοντας πλέον και μια δύσκολη και σχετικά μακρά εμπειρία συγκρούσεων και δύσκολων συμβιβασμών και διακυβέρνησης που εν πάση περιπτώσει είχε ένα θετικό αποτέλεσμα, την έξοδο της χώρας από μια ιδιαίτερη κατάσταση -στη μεταπολιτευτική ιστορία δεν είχαμε βιώσει μια τέτοια κατάσταση άρση κυριαρχίας- που μας επιβλήθηκαν πολιτικές που δεν ήταν προς όφελος ούτε της κοινωνίας, ούτε της οικονομίας.

Το κρίσιμο, έχοντας όλη αυτή την εμπειρία πλέον και τη γνώση των συσχετισμών δύναμης τόσο εντός της ελληνικής κοινωνίας, όσο όμως και εκτός, στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, είναι να επιλέξει κανείς τις πολιτικές συγκρούσεις που θα φέρουν αποτελέσματα και να μην εξαντλήσει δυνάμεις σε συγκρούσεις, οι οποίες δεν θα φέρουν αποτελέσματα.

Θεωρώ πολύ κρίσιμη τη συζήτηση για το χρηματοπιστωτικό σύστημα, πάρα πολύ κρίσιμη. Η κ. Κατσέλη γνωρίζει, έχει και η ίδια εμπειρία καθότι στη δική μας την πλάτη εφαρμόστηκε βιαστικά στην Ελλάδα ένα πλαίσιο νομοθετικό, το οποίο δεν ισχύει πουθενά αλλού στην Ευρώπη και πουθενά αλλού στον κόσμο.

Ένας από τους λόγους –όχι ο κύριος, αλλά ένας από τους λόγους- ήταν και για να απομακρυνθεί η κ. Κατσέλη τότε από την θέση που κατείχε στην Εθνική Τράπεζα. Το

πλαίσιο υποτίθεται τη αποπολιτικοποίησης αν θυμάστε, που όμως ήταν ένα πλαίσιο να είμαστε «ακριβοί στα πίτουρα και φτηνοί στο αλεύρι». Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να ήταν πρώην υπουργός, αλλά στην Εθνική Τράπεζα σε μια από τις τέσσερις, δεν μπορεί να έχεις πρώην υπουργό! Αντιπαρέρχομαι, κλείνω την παρένθεση.

Νομίζω ότι είναι εξαιρετικά κρίσιμο να δούμε με ποιον τρόπο το Ελληνικό Δημόσιο, θεσμικό τρόπο θα αποκαταστήσει τη δυνατότητα που μπορεί να έχει στον καπιταλισμό –στον καπιταλισμό, όχι στον σοσιαλισμό- αυτός ο οποίος κατέχει μετοχές, αυτός που έχει βάλει λεφτά δηλαδή σε έναν μηχανισμό... Το Δημόσιο εν προκειμένω, έχει βάλει πάνω από 40 δισ. στις ανακεφαλαιοποιήσεις. Είδαμε μια σειρά από διαδικασίες και τελευταία αυτή που είδαμε στην Τράπεζα Πειραιώς με την τρομακτική υποτίμηση της αξίας των μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου. Εν πάση περιπτώσει, με τα δεδομένα που θα έχουμε μπροστά μας, πρέπει να δούμε πώς, με νομοθετικές παρεμβάσεις σύνομες με το ευρωπαϊκό πλαίσιο, να ανακτήσουμε τη δυνατότητα έστω σε μια από τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, να ασκούμε διοίκηση.

Και επιπλέον, μέσα από τη νομοθετική παρέμβαση, ακολουθώντας τις καλές ευρωπαϊκές πρακτικές, να αναπροσανατολίσουμε το χρηματοπιστωτικό σύστημα στον ρόλο που πρέπει να έχει στην πραγματική οικονομία. Και ο ρόλος που έχει στην πραγματική οικονομία είναι να χρηματοδοτεί και ρίσκο, με εγγυήσεις που εν πάση περιπτώσει έχουμε την τεχνοκρατική επάρκεια πια και μέσω της Αναπτυξιακής Τράπεζας να διαθέσουμε από την πλευρά του Ελληνικού Δημοσίου.

Αλλά τα χρήματα που θα διαθέσει το Ελληνικό Δημόσιο με εγγυήσεις να μην πάνε χαμένα, κλείνοντας μόνο τρύπες. Αλλά να στηρίξουν την πραγματική οικονομία για να μπορέσει να επανεκκινήσει και να υπάρχει μια βιώσιμη επανεκκίνηση αυτής της οικονομίας.

Και επαναλαμβάνω για να μην φεύγουμε από το θέμα της κουβέντας μας σήμερα: αν δεν στηριχθεί η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, που είναι ένα πολύ μεγάλο μέρος καλώς ή κακώς της επιχειρηματικότητας στη χώρα μας, -είπατε ένα νούμερο κ. Καββαθά νομίζω ότι είναι... δεν ξέρω αν είναι 99% αλλά εν πάση περιπτώσει είναι πάνω από 94%. Αυτή είναι η πραγματικότητα, εσείς λέτε 99%, και 94% να είναι που εκτιμώ εγώ, αυτή τη στιγμή βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων είναι ως 9 εργαζόμενοι.

Εάν αυτές οι επιχειρήσεις που προσφέρουν στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της χώρας 12% με 15% που καλύπτουν περίπου 20% της απασχόλησης των εργαζομένων... Αυτή η εικόνα, που σημαίνει δηλαδή ότι εδώ έχουμε το μεγαλύτερο μέρος της ελληνικής οικονομίας, εάν δεν μπορέσει να στηριχθεί η ελληνική οικονομία συνολικά το επόμενο διάστημα θα βρεθεί σε μια κατάσταση δραματική.

Αυτό είναι το μήνυμα το οποίο πρέπει να εκπέμπουμε σήμερα, καθώς και το ότι υπάρχουν εργαλεία, υπάρχουν λύσεις, υπάρχει σχέδιο και υπάρχει και η εμπειρία για να δώσουμε τις μάχες στις κατάλληλες συγκρούσεις.

Πολύ σύντομα σχόλια σε όσα είπε ο κ. Αυγουλέας. Πρώτον, το δημοσιονομικό κόστος της πρότασής μας: ανέφερε 8,5 δισ. Εγώ πολύ σύντομα θα σας πω, εγώ ανέφερα για 5,7 δισ. που αφορά τα εννιά μέτρα της άμεσης ρευστότητας και μάλιστα είπα ότι είναι 3,6 δισ. οι απώλειες εσόδων από τη μείωση της φορολογίας που προτείνουμε και 2,1 δισ. είναι τα χρήματα που πρέπει να βγουν από το Δημόσιο Ταμείο στις προτάσεις που κάναμε για να επιδοτηθούν οι επιχειρήσεις με ρευστότητα για την επανεκκίνησή τους.

Και 2,7 δισ. γι' αυτό που έκανε την πρόσθεση ο κ. Αυγουλέας έχοντας διαβάσει την πρότασή μας προφανώς είναι η κοστολόγηση των απωλειών στα δημόσια Ταμεία από το κούρεμα 40% έως 60% του πανδημικού ιδιωτικού χρέους.

Προσέξτε όμως τώρα: αυτά τα 2,7 δισ. είναι εάν αυτές οι υποχρεώσεις πληρώνονταν στο σύνολό τους και στην ώρα τους. Θα μου επιτρέψετε να έχω τεράστια αμφιβολία για το αν τελικά αυτές θα είναι πραγματικές απώλειες δεδομένου ότι γνωρίζετε πολύ καλύτερα από εμένα την κατάσταση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας και αν έχει τη δυνατότητα να το πληρώσει.

Ενδεχομένως να πήγε η κ. Αχτσιόγλου που ήταν αυτή που έκανε την αντίστοιχη ρύθμιση για τις ασφαλιστικές εισφορές του 2019 όπου δεν υπήρξε τελικά δημοσιονομικό κόστος. Όφελος υπήρξε.

Η δεύτερη πολύ σύντομη παρατήρηση: πολύ σωστά είπατε Ταμείο Ανάκαμψης και Ανασυγκρότησης, όχι μόνο ανασυγκρότησης. Ταμείο Ανάκαμψης χωρίς τη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, πώς θα γίνει αυτή η ανάκαμψη της οικονομίας; Μιας

και όλοι λέμε ότι είναι το 60% των εργαζομένων και μεγάλο μέρος το 97% των επιχειρήσεων.

Ποιο είναι το μοντέλο; 50-30-20. 50% είναι η χρηματοδότηση από το Ταμείο, 30% από τις τράπεζες και 20% ίδια κεφάλαια. Ποια μικρομεσαία επιχείρηση έχει ίδια κεφάλαια 20%; Και άντε να τα έχει, ποια θα μπορέσει να περάσει από τον γκισέ των Τραπεζών για να πάρει το 30% της τραπεζικής στήριξης;

Άρα, έξω από το Ταμείο Ανάκαμψης η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Αυτή είναι η πρόταση που έχει κάνει αυτή τη στιγμή η κυβέρνηση. Συνεπώς, τι Ταμείο Ανάκαμψης θα είναι αυτό; Υποδομών και ανασυγκρότησης βεβαίως δεν υποτιμώ τίποτε, ούτε την όποια συνεισφορά σε θέσεις εργασίας.

Είπε ο πρωθυπουργός στην επταετία για 200.000 θέσεις εργασίας. Εγώ να πω ότι μόνο στις συνθήκες της αυστηρής, της σκληρής δημοσιονομικής λιτότητας και επιτήρησης στα 4,5 χρόνια που εμείς κυβερνήσαμε, με όλα τα λάθη και τις παραλείψεις, φέραμε 450.000 θέσεις εργασίας και μείωση της ανεργίας.

Άρα, οι 200.000 θέσεις, χωρίς να λέμε αυτές που θα χαθούν αν δεν στηριχθεί η μικρομεσαία επιχειρηματικότητα, είναι μια τρύπα στο νερό. Εν πάση περιπτώσει, για να μην υπερβάλλω, είναι σε λάθος κατεύθυνση.

Αυτό που ισχυρίζομαι είναι ότι είναι μηδέν αυτή τη στιγμή οι πόροι που θα κατευθυνθούν για την ενίσχυση της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Δεν θέλω να κάνω κάποιο ιδιαίτερο σχόλιο, γιατί καταρχάς θεωρώ ότι ήταν μια πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση για όσους την παρακολούθησαν και πιστεύω ότι είναι πολλοί και πολλές αυτοί που την παρακολούθησαν παρά το γεγονός ότι την παρακολούθησαν μέσα από το διαδίκτυο και από περιφερειακά κανάλια.

Το βασικό μήνυμα αυτής της εκδήλωσης είναι ότι υπάρχει εναλλακτικός δρόμος και είναι επιτακτική η ανάγκη να τον ακολουθήσουμε άμεσα αυτό τον εναλλακτικό δρόμο.

Το κόστος αν δεν ακολουθήσουμε αυτό τον εναλλακτικό δρόμο στήριξης της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, της ραχοκοκαλιάς της ελληνικής οικονομίας, θα είναι πολλαπλάσιο και δυσβάστακτο και θα αφορά όχι μόνο την παρούσα γενιά αλλά και τις επόμενες.

Η χώρα μας πέρασε μια μεγάλη τραγωδία μέσα από τη μνημονιακή περιπέτεια, τον φαύλο κύκλο που εξήγησε και η κ. Κατσέλη στο διάγραμμά της. Δεν βγαίνουμε από αυτό τον φαύλο κύκλο από ό,τι φαίνεται, εντούτοις είναι αναγκαίο ο φαύλος κύκλος να μην γίνει δίνη, να μην γίνει περιδίνηση που θα μας πάρει προς κάτω.

Σήμερα παρουσιάσαμε ένα σχέδιο ολοκληρωμένο που αφορά τη βιώσιμη επανεκκίνηση της οικονομίας για να διατηρηθεί και η κοινωνική συνοχή. Βεβαίως, ακούσαμε και μια σειρά από πολύ ενδιαφέρουσες προτάσεις και για την επανεκκίνηση, αλλά και για την βιώσιμη πορεία της οικονομίας. Διότι δεν είναι μόνο η επανεκκίνηση. Για τις αναγκαίες αλλαγές και τον αναγκαίο στρατηγικό σχεδιασμό που πρέπει να έχουμε, προκειμένου να μπορέσουμε να έχουμε μια καλύτερη εξέλιξη και ως κοινωνία και για τις σημερινές και τις επόμενες γενιές.

Εγώ το μόνο που θέλω να πω είναι ότι αυτή η συζήτηση πρέπει να γίνει σοβαρά, ότι δεν πρέπει να μείνουμε ούτε σε ευχολόγια, αλλά ούτε και σε μια αντιπαράθεση χαρακωμάτων. Να γίνει μια πολύ σοβαρή διαβούλευση. Δεν έγινε δυστυχώς αυτή η διαβούλευση και με τους παραγωγικούς φορείς και με τις πολιτικές δυνάμεις για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Σε άλλες χώρες αποτέλεσε σημείο αιχμής και έπεσαν και άλλαξαν κυβερνήσεις. Στη γειτονική Ιταλία άλλαξε ο πρωθυπουργός. Εδώ δεν έγινε καμία ουσιαστική συζήτηση. Καταθέτουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο και καταθέτουμε και την ελπίδα και την ευχή η ελληνική κοινωνία και οι άνθρωποι που αφορά κυρίως αυτή η επόμενη μέρα, οι εργαζόμενοι και οι επιχειρηματίες να αναλάβουν μεγάλο μέρος αυτής της πάλης, της μάχης για να γίνει κατορθωτό αυτό το σχέδιο να εφαρμοστεί.

Θέλω να ευχαριστήσω από καρδιάς όλους όσοι συμμετείχαν σε αυτή την συζήτηση, τους ανθρώπους της αγοράς. Θέλω να ευχαριστήσω ειδικά εσάς, κύριε Κοτρώτσο, που δεχτήκατε την πρόσκληση να συντονίσετε μια κομματική εκδήλωση αλλά από ό,τι είδατε είχε ευρύτερο ενδιαφέρον και όχι μόνο κομματικό.

Θέλω να ευχαριστήσω ιδιαίτερα όλους όσους μας παρακολούθησαν και ειδικά αυτούς που μας παρακολούθησαν συνδεδεμένοι -πάνω από 1.000 άτομα στις οθόνες τους- και είχαν τη δυνατότητα να είναι και background στη συζήτησή μας. Και πάρα πολλά ευχαριστώ σε όλους τους συντελεστές, τους τεχνικούς, τον σκηνοθέτη μας, τον Μιχάλη Κωνσταντάτο, που έκανε μια δουλειά που νομίζω θα ζηλεύετε κι εσείς που έχετε εμπειρία από τηλεοπτικές παραγωγές.

Νομίζω ότι και η παρουσία σας, αλλά κυρίως το περιεχόμενο και η συζήτηση που ανοίγουμε, είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα και κρίσιμη συζήτηση για την ελληνική κοινωνία.

Να προαναγγείλω ότι η επόμενη μεγάλη εκδήλωση θα είναι αμέσως μετά το Πάσχα και θα αφορά το Ταμείο Ανάκαμψης, το πώς θα αξιοποιηθεί αυτό το εργαλείο. Πρέπει να αξιοποιηθεί αυτό το εργαλείο προκειμένου να μπορέσουμε να έχουμε τη δυνατότητα να κερδίσουμε όσα περισσότερα μπορούμε από αυτή τη μεγάλη ευκαιρία που μας δίνει η Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως ειπώθηκε και στη σημερινή συζήτηση.